

متن پرسش

سلام استاد گرامی: اخیرا سوالی از محضر شما پرسیدم با کد lobolmizan_puYthimm۶u و لطف فرمودید و جواب دادین. بسیار تشکر می‌کنم. سوال اول در مورد این بود که چرا مخاطب قرآن جنس مرد است. و البته در سوال ذکر کرده بودم که منظورم ضمائر مذکر نیست. چون این را می‌دانم که ضمیر مذکر برای کل زن و مرد به کار می‌رود. که شما در پاسخ بنده همان ضمائر مذکر را اشاره فرمودین. منظور من این نبود. ببینید، مثلا در آیه ای از قرآن می‌فرمایند: «هن لباس لکم، و انتم لباس لهن.» برای زن ضمیر غایب به کار رفته و برای مرد ضمیر مخاطب. ترجمه هم می‌شود: آنها لباس شمایند و شما لباس آنهایند. دقت بفرمایید که «آنها» و «شما». یعنی قرآن داره با مردان سخن میگه. شما. یعنی خداوند عرص می‌کنند مخاطب من شمایند. ولی وقتی از زنان سخن میگه، می‌فرماید آنها. پس من به عنوان یک خانم وقتی قرآن می‌خونم احساس می‌کنم مخاطب نیستم. واقعا چرا؟ در بسیاری از آیات دیگر هم همینطور هست. فقط این آیه ای که اشاره کردم نیست. من می‌خواهم جواب دخترم و دختران جوان دیگر را بتوانم خیلی زیبا و منطقی در این باب بگویم. ممنون میشم اگر لطف کرده و پاسخ مرا بدهید. سوال دوم در خصوص این بود که چرا به حضرت فاطمه سلام الله علیها می‌گویند «سیده النسا العالمین» در صورتی که ایشان سرور کل عالم است. شما فرموده بودید این نساء اشاره به جنسیت خود خانم فاطمه زهرا دارند. من متوجه نشدم. مگر ترجمه این لفظ نمی‌شود «سرور بانوان عالم»؟ واگر اینطور هست که می‌فرمایید، یعنی بانویی که سرور عالم است، آیا در آیه ۴۲ سوره آل عمران نیز منظور همین است؟ «و (یاد کن) آن گاه که فرشتگان گفتند: ای مریم، همانا خدا تو را برگزید و پاکیزه گردانید و بر زنان جهانیان برتری بخشید». ترجمه لفظی در هر دو مورد اینجور می‌گوید که «بر زنان عالم شما برتری دارید.» میشه لطفا بیشتر معنی و مفهوم مورد نظرتون رو که فرمودید به جنسیت خود بانو فاطمه زهرا و حضرت مریم اشاره دارد تبیین بفرمایید؟ تا بتوانم بهتر پاسخگوی خودم و دیگران باشم. بسیار از وقت و لطف شما ممنونم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. به این نکته فکر کنید که بالاخره تاریخ، مذکر است و مخاطب مستقیم قرآن از این جهت مردان هستند. آیا با ضمیر غایب از زنان سخن گفتن، نوعی رعایت احترام و حیا در میان نیست؟ از آن جهت که در دروس بلاغت می‌خوانیم، غایبانه از کسی سخن گفتن به جهت تفضیم و بزرگ‌داشتن او است. ۲. عرض بنده آن بود که در این نوع جمله‌ها باید روح تاریخی یا هرمنوتیکی

آن جمله‌ها را مدّ نظر داشت و نه ترجمه تحت اللفظی آنها را، و از این جهت عرض شد آیه مذکور می‌خواهد بفرماید آنان که از جنس زن و از برترین زنان‌اند، برای مرد و زن اسوه می‌باشند. موفق باشید